

สาระสำคัญ

การศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการศึกษาพุทธประวัติ ซึ่งการศึกษาพุทธประวัติจะมีคุณค่าในการสร้างศรัทธาและการนำพระจริยาวัตรของพระพุทธองค์มาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ชาดก คือ เรื่องราวในชาติก่อนของพระพุทธเจ้า การศึกษาชาดกจะช่วยให้เรามีข้อคิดหรือคติเตือนใจที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังเช่นข้อคิดจากนันทวิสาละชาดกและสุวรรณหังสชาดก

พระอัญญาโกณฑัญญะ พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี พระเขมาเถรี พระเจ้าปเสนทิโกศล หม่อมเจ้าหึงพูนพิสมย์ ศิสกุล และศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ มีประวัติผลงาน และคุณธรรมที่ควรค่าแก่การศึกษาเพื่อเสริมสร้างศรัทธา และนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์พุทธประวัติได้
2. วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ ได้
3. สรุปแนวคิดที่ได้จากชาดกในเรื่องนันทวิสาละชาดกและสุวรรณหังสชาดกได้
4. วิเคราะห์ประวัติและคุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระอัญญาโกณฑัญญะได้
5. วิเคราะห์ประวัติและคุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระมหาปชาบดีโคตมีเถรี
6. วิเคราะห์ประวัติและคุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระเขมาเถรีได้
7. วิเคราะห์ประวัติและคุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระเจ้าปเสนทิโกศลได้
8. วิเคราะห์ประวัติและคุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่างของหม่อมเจ้าหึงพูนพิสมย์ ศิสกุลได้
9. วิเคราะห์ประวัติและคุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่างของศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ได้

คำแนะนำในการใช้เอกสารประกอบการเรียน

1. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
2. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 15 ข้อ เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน
3. ศึกษาเนื้อหาทุกหน้าตามลำดับ
4. ทำกิจกรรมในกระดานคำตอบ
5. ตรวจสอบคำตอบจากแบบเฉลยคำตอบในภาคผนวก ข้อใดที่นักเรียนตอบผิดให้ย้อนกลับไปศึกษาเนื้อหาอีกครั้งแล้วตอบคำถามใหม่
6. เมื่อศึกษาเนื้อหาและตอบคำถามครบทุกกิจกรรมแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 15 ข้อ
7. ตรวจสอบคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนในภาคผนวก
8. นำคะแนนทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียนมาเปรียบเทียบกันเพื่อตรวจสอบการพัฒนา

วิชา ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม	แบบทดสอบก่อนเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
รหัสวิชา ส33201		หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง พุทธประวัติ พระสาวก ชาดก และชาวพุทธตัวอย่าง		

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท ☒

ลงในกระดาษคำตอบ

- ปฐมเทศนามีชื่อว่าอะไร และพระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ใคร
 - โอวาทปาติโมกข์, โกณฑัญญะ
 - ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร, ปัญจวัคคีย์
 - อาทิตตปริยายสูตร, ชฎิล 3 พี่น้อง
 - อนัตตลักขณสูตร, พระเจ้าพิมพิสาร
- พระอัญญาโกณฑัญญะได้รับการยกย่องว่าเป็นเอกทัศกะในเรื่องใด
 - ด้านการมีฤทธิ์
 - ด้านการมีปัญญา
 - ด้านความกตัญญู
 - ด้านการมีประสบการณ์มาก
- ไม่ทำความชั่ว ทำแต่ความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส เป็นสาระสำคัญของหลักคำสั่งสอนข้อใด
 - อริยสัจ 4
 - โอวาทปาติโมกข์
 - อนัตตลักขณสูตร
 - ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
- จากหลักฐาน พระพุทธรูปถูกสร้างขึ้นเป็นครั้งแรก โดยชนชาติใด
 - กรีก
 - โรมัน
 - อินเดีย
 - ศรีลังกา

5. พระพุทธรูปปางประทานอภัยบอกถึงพุทธประวัติตอนใด
 - ก. ตรัสรู้
 - ข. ทรงชนะมาร
 - ค. ทรงแสดงปฐมเทศนา
 - ง. เสด็จไปห้ามพระประยูรญาติที่จะทำสงครามกัน
6. พระพุทธรูปปางใด ไม่สัมพันธ์กัน
 - ก. ปางนาคปรก-วันเสาร์
 - ข. ปางไสยาสน์-วันอังคาร
 - ค. ปางห้ามญาติ-วันอาทิตย์
 - ง. ปางตรัสรู้-วันพฤหัสบดี
7. พระมหาปชาบดีโคตมีเถรีได้รับการยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในเรื่องใด
 - ก. รัตัญญ
 - ข. ความอดทน
 - ค. ความมีปัญญา
 - ง. การมีปฏิภาณ
8. พระพุทธเจ้าทรงแต่งตั้งพระเขมาเถรีในตำแหน่งใด
 - ก. อุบาสิกาฝ่ายขวา
 - ข. อุบาสิกาฝ่ายซ้าย
 - ค. อัครสาวิกาฝ่ายขวา
 - ง. อัครสาวิกาฝ่ายซ้าย
9. ข้อใดจัดเป็นคุณธรรมของพระเจ้าปเสนทิโกศลที่ควรถือเป็นแบบอย่าง
 - ก. ทรงมีปฏิภาณ
 - ข. ทรงมีปัญญามาก
 - ค. ทรงมีความอดทนสูงยิ่ง
 - ง. ทรงมั่นคงในพระรัตนตรัย

10. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. พระพุทธรูปเริ่มคิดสร้างขึ้นเป็นครั้งแรกในแคว้นคันธารราฐ
- ข. การสร้างพระพุทธรูปในสมัยสุโขทัยถือว่าเป็นสมัยที่สมบูรณ์ที่สุด
- ค. การสร้างพระพุทธรูปแพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวางในรัชสมัยของพระเจ้ามลิந்த
- ง. การสร้างพระพุทธรูปในแต่ละยุคแต่ละสมัยมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของศิลปะและเป้าหมายในการสร้าง

11. หม่อมเจ้าหญิงพูนพิสมัย ดิศกุล เป็นผู้มีความรู้ที่เด่นชัดในเรื่องใด

- ก. ทรงเป็นผู้มีปฏิภาณและมีจิตใจแน่วแน่
- ข. ทรงเป็นอุบาสิกาที่เคร่งครัดและเป็นพหูสูต
- ค. ทรงเป็นผู้มีขันติธรรมเป็นเลิศและเป็นผู้มีความสงบเสงี่ยม
- ง. ทรงเป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

12. คุณธรรมที่เด่นชัดของศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ คือข้อใด

- ก. ยอมรับความผิด พร้อมที่จะแก้ไข
- ข. ความอดทนและความเพียรพยายาม
- ค. เป็นคนสันโดษ ไม่ขวนขวายหาลาภสักการะ
- ง. ซื่อสัตย์สุจริต จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

13. พระสงฆ์สนทนากันด้วยเรื่องอะไร พระพุทธเจ้าจึงตรัสนันทิวิสาลชาดก

- ก. การพูดเลียดแทงให้เจ็บใจของพระภิกษุฉัพพัคคีย์
- ข. ความเป็นผู้ว่ายากสอนยากของพระภิกษุชาวเมืองสาวัตถี
- ค. การไม่รู้จักประมาณในการบริโภคกระเทียมของพระภิกษุฉิน္ณนันทา
- ง. การไม่แสดงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณของพระภิกษุชาวเมืองสาวัตถี

14. สุวัณณหังสชาดกให้ข้อคิดในเรื่องใด

- ก. ไม่ควรพูดคำหยาบกับผู้อื่น
- ข. ควรยินดีในสิ่งที่ตนมีตนได้
- ค. ไม่ควรนิทาว่าร้ายผู้อื่นลับหลัง
- ง. ควรรู้จักประมาณในการบริโภคอาหาร

15. ข้อคิดที่ได้จากสุวัณณหังสชาดกน่าจะตรงกับสำนวนไทยข้อใด
- ก. ปากหวานก้นเปรี้ยว
 - ข. เห็นช้างจี้ จี้ตามช้าง
 - ค. โลกมาก มั่งคั่งหาย
 - ง. พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

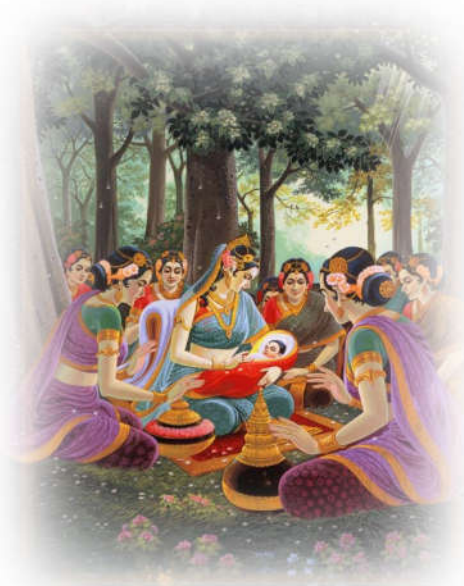

พุทธประวัติ ประวัติพระสาวก ชาดก และชาวพุทธตัวอย่าง

พุทธประวัติ

พุทธประวัติ หมายถึง ประวัติของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นศาสดาของพระพุทธศาสนา

พระพุทธเจ้า มีพระนามเดิมว่า เจ้าชายสิทธัตถะ เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ และพระนางสิริมหามายา พระพุทธเจ้าประสูติในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ก่อนพุทธศักราช 60 ปี ณ สวนลุมพินีวัน ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล เมื่อพระกุมารประสูติได้ 5 วันพระเจ้าสุทโธทนะโปรดให้มีพิธีชานพระนามและทำนายลักษณะของพระกุมาร โดยเชิญพราหมณ์ 108 คนมาทำพิธี ได้ถวายพระนามว่า “**สิทธัตถะ**” แปลว่าผู้สำเร็จตามที่ตั้งประสงค์ และทำนายว่าพระกุมารจะเสด็จออกบวช

พระพุทธเจ้าประสูติ ณ ลุมพินีวัน
กึ่งกลางระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับ
กรุงเทวทหะ

ที่มาของภาพ <http://www.pawluang.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=439764>

(เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2548)

หลังจากเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้ 7 วัน พระราชมารดาก็สวรรคต พระองค์จึงได้รับการดูแลจากพระนางปชาบดีโคตมี เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเจริญวัย พระราชบิดาทรงให้ศึกษาศิลปะวิทยาการในสำนักครุวิศวามิตร เจ้าชายได้ศึกษาวิชาความรู้ที่ควรจะศึกษาได้อย่างรวดเร็ว เมื่อถึงประเพณีแรกนาขวัญประจำปี เจ้าชายสิทธัตถะได้ตามเสด็จพระราชบิดาไปด้วย พระองค์ได้ทรงพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ ที่พบเห็น และทรงมีความเห็นว่า “ความทุกข์อันใหญ่หลวงกำลังครอบงำคน

และสัตว์จำนวนมากอยู่ตลอดเวลา” พระเจ้าสุทโธทนะทรงทราบว่าพระโอรสทรงเริ่มคิดไปในทางธรรมพระองค์จึงโปรดให้สร้างปราสาทอันสวยงามขึ้น 3 ปราสาท สำหรับให้พระโอรสประทับในแต่ละฤดู เพื่อให้พระโอรสเกิดความรื่นรมย์ ซึ่งเป็นการโน้มน้าวจิตใจของพระโอรสให้เพลิดเพลินในทางโลก

เจ้าชายสิทธัตถะทรงได้พบเทวทูตทั้ง 4

ที่มาของภาพ <http://forums.212cafe.com/nongkanak/board-6/topic-1.html>

(เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2548)

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเข้าสู่วัยหนุ่ม พระองค์ได้อภิเษกสมรสกับพระนางพิมพา(ยโสธรา) แต่พระองค์ยังทรงอยากจะทราบความเป็นไปภายนอกพระราชวังว่า ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างไร จึงได้ทูลขอพระราชทานุญาตเสด็จประพาสพระนคร ทรงพบเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตาย และนักบวชทั้ง 4 นี้ รวมเรียกว่า **“เทวทูตทั้ง 4”** เจ้าชายทรงสดพระทัยที่ทรงเห็น คนแก่ คนเจ็บ และคนตาย ทรงพอพระทัยที่เห็นนักบวช พระองค์ทรงนำสิ่งที่พบเห็นมาพิจารณาไตร่ตรอง หาทางแก้ไขให้ตนเองและผู้อื่นได้พ้นจากความทุกข์และทรงคิดได้ว่ามีทางเดียวเท่านั้นที่จะพ้นทุกข์ได้คือ การออกบวช จนกระทั่งเจ้าชายสิทธัตถะพระชนมายุได้ 29 พรรษา พระนางพิมพาประสูติพระโอรส นามว่าราहुล แม้ว่าพระองค์จะทรงห่วงใยพระโอรส แต่ด้วยมีพระประสงค์ที่จะหาทางช่วยเหลือชาวโลกให้พ้นทุกข์ พระองค์จึงตัดสินใจเสด็จออกบวช จึงเสด็จออกจากพระนครพร้อมนายฉันทะมหาดเล็กและม้ากัณฐกะ จนกระทั่งเสด็จถึงริมฝั่งแม่น้ำอโนมา พระองค์จึงทรงเปลื้องเครื่องประดับเพื่อให้นายฉันทะนำกลับพระนครพร้อมกับม้าทรง พระองค์ทรงใช้พระขรรค์ตัด พระเมาลี และทรงอธิษฐานเป็นนักบวช พระสิทธัตถะได้ทรงศึกษากับ อาฬารดาบสและอุทกดาบส แต่พระองค์ไม่ทรงพบหนทางที่จะดับทุกข์ที่แท้จริงได้จึงเลิกเสาะแสวงหาวิชาความรู้

จากสำนักลัทธิต่างๆหลังจากที่พระสิทธัตถะ
ศึกษาความรู้จากสำนักต่างๆ ไม่ทรงพบหนทางที่
จะดับทุกข์ได้ พระองค์จึงคิดที่จะศึกษาหาทาง
พ้นทุกข์ด้วยพระองค์เอง จึงได้ทรงบำเพ็ญ
ทุกรกิริยา คือการทรมานกายด้วยวิธีต่างๆ เช่น
กัณโณกัณโณ กลืนลมหายใจ อดอาหาร เป็นต้น แต่
พระองค์ไม่ทรงค้นพบวิธีพ้นทุกข์ได้ซ้ำยังทำให้
พระวรกายทรุดโทรม พระองค์จึงเลิกทรมาน
พระวรกาย และหันกลับมาบริโภคอาหารจาก
การบิณฑบาตเช่นเดิม เมื่อมีพระองค์มีพระกำลัง
อย่างเดิมแล้ว พระองค์ทรงเริ่มบำเพ็ญเพียรทาง
จิตตามหลักการสมาธิ โดยทรงยึดทางสายกลางที่
เรียกว่า **มัชฌิมาปฏิปทา**

ภาพเจ้าชายสิทธัตถะ เสด็จออกผนวชถือเพศบรรพชิต

ณ ริมฝั่งแม่น้ำอโนมา

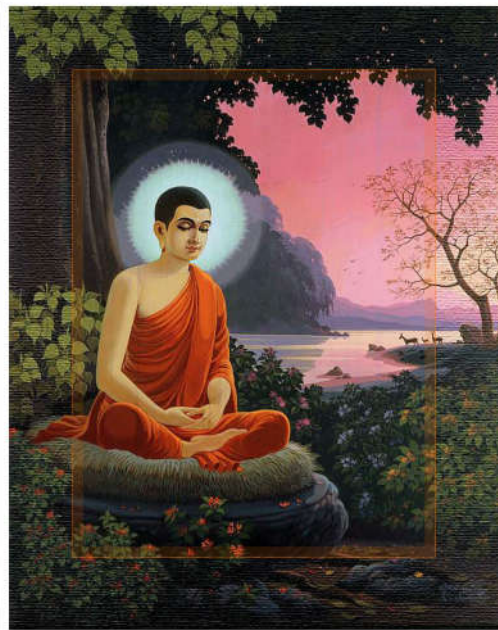
ที่มาของภาพ <http://forums.212cafe.com/nongkanak/board-6/topic-1.html> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

เช้าวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ขณะที่พระสิทธัตถะกำลัง
ประทับอยู่ใต้ต้นไทร ริมแม่น้ำเนรัญชรา นางสุชาดา
ได้นำข้าวหมูป่ามาสวมถวายด้วยเข้าใจว่าพระองค์เป็น
เทวดา เมื่อพระองค์จันทน์ข้าวหมูป่าสแล้วทรงนำถาด
เปล่าไปลอยที่แม่น้ำเนรัญชรา แล้วพระองค์ได้ทรง
ประทับนั่ง ณ โคนต้นโพธิ์ โดยตั้งพระทัย แน่วแน่ว่า
ถ้าไม่ค้นพบทางดับทุกข์แล้ว จะไม่ยอมลุกไปไหน
โดยเด็ดขาด เมื่อจิตของพระองค์เป็นสมาธิแล้วจึงเกิด
ปัญญาในการพิจารณาถึงความเป็นไปของธรรมชาติ
ทั้งหลาย พระองค์ทรงเกิดปัญญารู้แจ้ง และตรัสรู้
อริยสัจ 4 หรือความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ
ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ขณะนั้นพระองค์
มีพระชนมายุ 35 พรรษา

นางสุชาดาได้อวยข้าวหมูป่าสแก่พระพุทธเจ้า

ที่มาของภาพ <http://forums.212cafe.com/nongkanak/board-6/topic-1.html> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

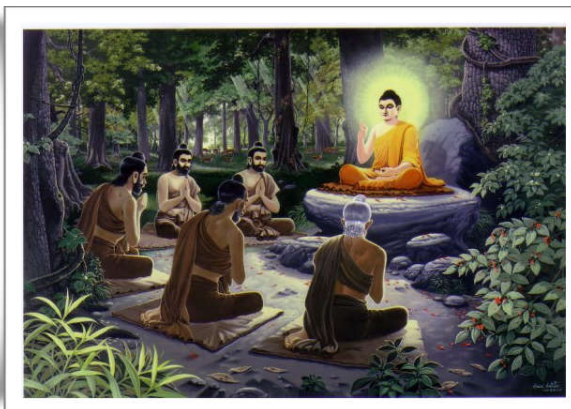
การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

ที่มาของภาพ

<http://forums.212cafe.com/nongkanak/board-6/topic-1.html> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

หลังจากตรัสรู้แล้วพระพุทธเจ้าทรงตัดสินใจที่จะเผยแผ่พระธรรมที่พระองค์ตรัสรู้ ทรงระลึกถึงอาฬารดาบสและอุททกดาบส ทรงทราบว่าสิ้นชีวิตแล้ว จึงทรงระลึกถึงปัญจวัคคีย์ก็ทรงทราบว่า ขณะนี้อยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จึงได้เสด็จไปแสดงธรรมโปรด

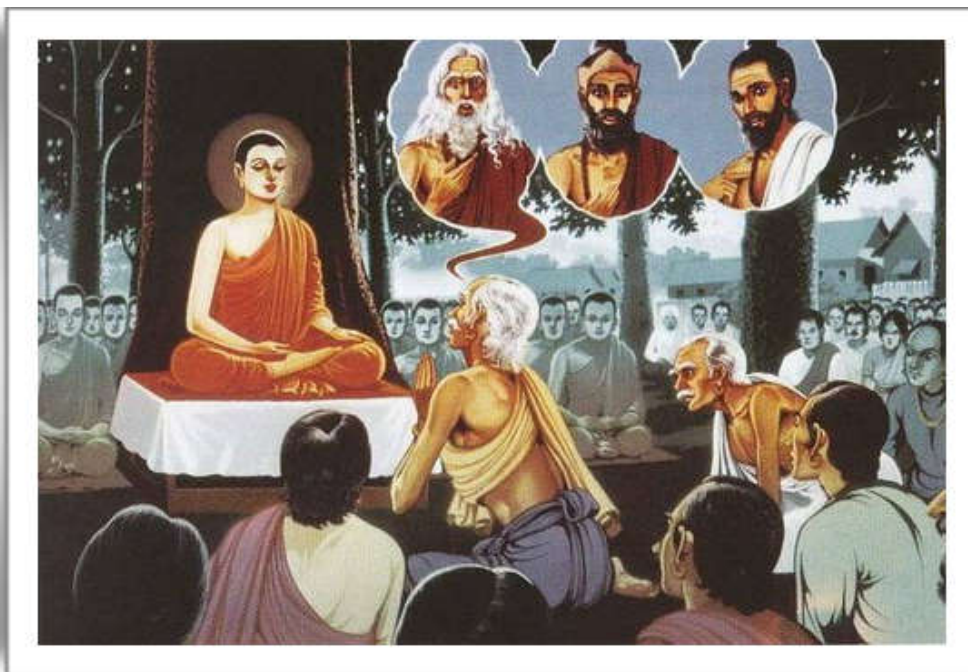
ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงธรรมชื่อ **ธัมมจักกัปปวัตถสูตร** แก่ปัญจวัคคีย์ การแสดงธรรมครั้งนี้เรียกว่า **ปฐมเทศนา** ผลของการแสดงปฐมเทศนาส่งผลให้ โทณทัณณูเกิดดวงตาเห็นธรรม และบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา ต่อมา **วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ และอัสสชิ** หลังจากได้ฟังธรรมแล้วก็เกิดความเข้าใจธรรม กราบทูลขอบวชกับพระพุทธเจ้าในเวลาต่อมา จากนั้นได้แสดงธรรมอบรมพระภิกษุทั้ง 5 จนได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ และเกิด**พระรัตนตรัยทั้ง 3** คือ **พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์**

พระพุทธเจ้าทรงแสดงธัมมจักกัปปวัตถสูตร ว่าด้วยอริยสัจสี่ แก่ปัญจวัคคีย์

ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี เป็นการแสดงธรรมครั้งแรก จึงเรียกว่า **ปฐมเทศนา**

ที่มาของภาพ <http://forums.212cafe.com/nongkanak/board-6/topic-1.html> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

พระพุทธเจ้าเสด็จไปยังสำนักของชฎิล 3 พี่น้อง

ที่มาของภาพ <http://forums.212cafe.com/nongkanak/board-6/topic-1.html> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

ณ ตำบลอรุเวลาเสนานิคม ริมฝั่งแม่น้ำนันทบุรี มีสำนักของชฎิล 3 พี่น้อง ซึ่งเป็นนักบวชที่บูชาไฟ มีบริวารรวมทั้งสิ้น 1,000 คน พระพุทธเจ้าเสด็จไปยังสำนักของชฎิล 3 พี่น้อง ทั้งนี้ด้วยเห็นว่า ชฎิล 3 พี่น้องเป็นที่เคารพนับถือของพระเจ้าพิมพิสารและประชาชนชาวเมืองราชคฤห์ ถ้าทำให้ชฎิลเหล่านั้นนับถือคำสั่งสอนของพระองค์ได้ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแคว้นมคธจะทำให้ได้ง่ายขึ้น

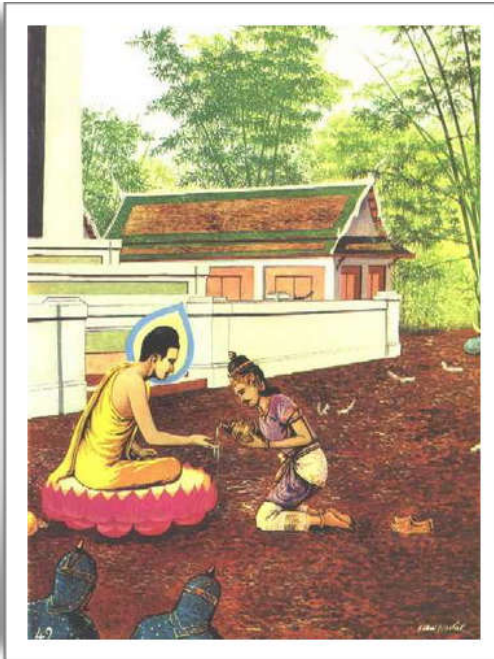
พระพุทธเจ้าประทับอยู่ในสำนักชฎิล 3 พี่น้องเป็นเวลาประมาณ 2 เดือน ได้ทรงแสดงธรรมแก่ชฎิล 3 พี่น้องและบริวารจนสำเร็จ ทั้งหมดได้เห็นแจ้งว่าสิ่งที่ตนเชื่อและปฏิบัตินั้นไร้สาระ ได้หันมานับถือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า แล้วกราบทูลขอบวชอมเป็นพระสาวก พระพุทธเจ้าได้แสดงธรรมอบรมจนทั้งหมดได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์

พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยชฎิล 3 พี่น้อง เสด็จเข้าเมืองราชคฤห์ ทรงพักอยู่ที่ลัฏฐิวันหรือสวนตาลหนุ่ม พระเจ้าพิมพิสารทรงทราบข่าวจึงได้พาข้าราชการไปเข้าเฝ้า พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมให้ฟัง พระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนที่เข้าเฝ้าเกิดความเลื่อมใสศรัทธาประกาศตนขนับถือพระพุทธศาสนา และพระเจ้าพิมพิสารได้สำเร็จมรรคผลเป็นโสดาบัน

พระเจ้าพิมพิสารได้กราบทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าให้เสด็จไปฉันอาหารในพระราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสาวก หลังจากถวายอาหารเสร็จแล้วพระเจ้าพิมพิสารทรงหลั่งน้ำใส่พระหัตถ์

พระพุทธเจ้ายกอุทยานสวนป่าไผ่ที่เรียกว่า **พระเวฬุวัน** ถวายให้เป็นที่พักประทับของพระพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก **พระเวฬุวันจึงเป็นวัดพระพุทธศาสนาแห่งแรกของโลก**

พระเจ้าพิมพิสารทรงหลั่งน้ำจากพระเศียรลงบน
พระหัตถ์พระพุทธเจ้า ถวายเวฬุวันนารามให้เป็น
วัดพระพุทธศาสนาแห่งแรกในโลก

ที่มาของภาพ

<http://www.rta.mi.th/23102u/narit/20050928-0835/tipitaka/picture/f42.html>

(เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

ในเมืองราชคฤห์ มีชนหนุ่ม 2 คน เป็นเพื่อนรักกัน ชื่ออุปติสสะและโกณฑิยะ ได้พาพรรคพวกบริวาร 250 คน ไปบวชอยู่ในสำนักหนึ่งเพื่อแสวงหาหนทางตรัสรู้ แต่เรียนจบความรู้ของสำนักแล้วก็ยังไม่พบทางตรัสรู้ จึงลาจากสำนักแยกย้ายกันไปแสวงหาหนทางตรัสรู้ด้วยตนเอง แต่ก็ได้สติญาณกันว่า ถ้าใครพบหนทางตรัสรู้ก่อนให้มาบอกด้วย

ท่านทั้งสองต่อมา คือ อัครสาวกซ้ายและขวา
ของพระพุทธเจ้า เป็นกำลังสำคัญการ
ประกาศพระศาสนา...

อุปติสสะได้พบกับพระอัสสชิ หนึ่งในปัญจวัคคีย์ เกิดความเลื่อมใสในอิริยาบถ ได้เข้าไปหาและขอให้แสดงธรรมให้ฟัง พระอัสสชิได้แสดงธรรมให้ฟังจนอุปติสสะเกิดความเข้าใจในธรรม บรรลุรรคผลเป็นโสดาบัน จากนั้นได้ลาพระอัสสชิและกลับไปบอกโกณฑิยะเพื่อนรัก โกณฑิยะได้ฟังธรรมที่อุปติสสะนำมาบอกก็ได้บรรลุรรคผลเป็นโสดาบันเช่นกัน จึงได้พาพรรคพวกบริวารไปเข้าเฝ้าขอบวชเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า อุปติสสะเมื่อบวชแล้วได้ชื่อใหม่ว่า **สารีบุตร** บวชได้ 15 วันจึงบรรลุเป็นพระอรหันต์ ต่อมาได้รับการยกย่องจากพระพุทธองค์ให้เป็น **อัครสาวกฝ่ายขวา** ผู้มีความเป็นเลิศด้านปัญญา ส่วนโกณฑิยะได้ชื่อใหม่ว่า โมคคัลลานะ บวชได้ 7 วัน ก็บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ และได้รับการยกย่องให้เป็น อัครสาวกฝ่ายซ้าย ผู้มีความเป็นเลิศด้านมฤตยู คือ มีความสามารถพิเศษที่ได้จากการทำสมาธิ เช่น เหาะเหินเดินอากาศได้ เป็นต้น

พระโมคคัลลานะและพระสารีบุตร
ที่มาของภาพ

<http://larndham.net/index.php?showtopic=30502&st=802> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

ถ้ำสุกรขาตา (อ่านว่า สุ-กะ-ระ-ขา-ตา) ถ้ำที่พระสารีบุตรบรรลุอรหัตผล
หลังจากที่ได้ฟังธรรมที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนบุคคลอื่นอยู่ในถ้ำนี้

ที่มาของภาพ http://www.praphansarn.com/new/forum/forum_posts.asp?TID=10050&PN=10
(เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ แก่พระอรหันต์จำนวน 1,250 รูป

ที่มาของภาพ <http://www.watkoh.com> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ปีถัดมาหลังจากพระพุทธเจ้าตรัสรู้ ขณะที่พระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่พระเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ พระสงฆ์สาวกของพระพุทธองค์ที่ออกไปเผยแผ่พระธรรมยังที่ต่างๆ ได้กลับมาเฝ้าพระพุทธองค์อย่างพร้อมเพรียงกัน โดยมีได้นัดหมาย จำนวน 1,250 รูป พระพุทธเจ้าทรงเห็นเป็นโอกาสเหมาะ จึงทรงให้จัดประชุมพระสาวกขึ้นในวันนั้น และทรงแสดงธรรมที่เรียกว่า **“โอวาทปาฏิโมกข์”** ซึ่งเป็นธรรมที่ถือว่าเป็นหลักการของพระพุทธศาสนา คือสอน **ให้ละเว้นการทำความชั่ว ให้กระทำแต่ความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส** การประชุมพระสาวกครั้งนี้มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ 4 ประการคือ

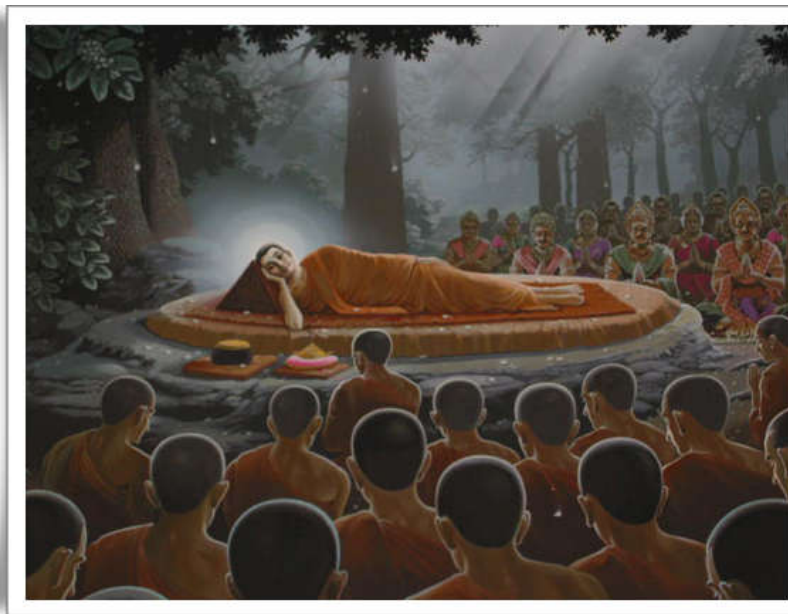
1. เป็นวันเพ็ญพระจันทร์เต็มดวง เดือน 3
2. พระสงฆ์ที่มาประชุมล้วนมาด้วยกันโดยไม่ได้นัดหมาย
3. พระสงฆ์ทั้งหมดเป็นพระอรหันต์
4. พระสงฆ์ทั้งหมดพระพุทธเจ้าทรงบวชให้

ด้วยเหตุนี้การประชุมครั้งนี้จึงเรียกว่า **จาตุรงคสันนิบาต** พระพุทธเจ้าทรงได้กำลังจากพระสงฆ์สาวกเผยแผ่พระศาสนาไปยังเมืองและแคว้นต่างๆ ทั้งแคว้นเล็กแคว้นใหญ่ พระพุทธศาสนาเริ่มเป็นปึกแผ่นมั่นคง โดยมีบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญ 4 กลุ่ม ที่เรียกว่า พุทธบริษัท คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา

พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระศาสนาโดยมีพุทธบริษัท 4 ดังกล่าวช่วยเป็นกำลังสำคัญเป็นเวลาทั้งหมด 45 พรรษา รวมพระชนมายุได้ 80 ปี จึงได้ปรินิพพานที่เมืองกุสินาราในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ก่อนปรินิพพานได้เทศนาแก่ สุกัททปริพาชก จนได้สำเร็จจอร์หันต์และบวชเป็นสาวกองค์สุดท้าย

เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว พระสงฆ์ต่างก็เข้ารับหน้าที่สืบทอดพระพุทธศาสนาต่อเนื่องกันมา จนพระพุทธศาสนาได้รับการเผยแพร่ไปยังประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย

พระพุทธเจ้าทรงเสด็จปรินิพพานที่เมืองกุสินาราในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6

ที่มาของภาพ <http://www.watkoh.com> (เข้าถึงเมื่อ 17 มกราคม 2548)

ทำกิจกรรมที่ 1 ทบทวนดูนะครับ
ทุกคนมีความสนใจและมี
ความสามารถมาก...

วิชา ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม	กิจกรรมที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
รหัสวิชา ส33201		หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง พุทธประวัติ ตอนแสดงปฐมเทศนา		
ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....		

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความด้านขวามือมาใส่หน้าข้อความด้านซ้ายมือ
ให้สัมพันธ์กัน (10 คะแนน)

คำตอบ	ข้อความ	ข้อความ
	1. การแสดงธรรมครั้งแรกของพระพุทธเจ้าหลังจากที่ทรงตรัสรู้	ก ปัญจวัคคีย์
	2. สถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมเป็นครั้งแรก	ข อริยสัจ 4
	3. คณะบุคคลกลุ่มแรกที่เชื่อมั่นว่าพระสัทธรรมจะตรัสรู้เป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า	ค ปาติสยปตมมฤคทายวัน
	4. หลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงครั้งแรกแก่ปัญจวัคคีย์	ง ชัมมจักกัปปวัตตนสูตร
	5. ทางสายกลางซึ่งเป็นทางเลือกปฏิบัติที่ถูกต้องนำไปสู่ความสงบและการตรัสรู้	จ ปฐมเทศนา
	6. ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้	ฉ จันติธรรม
	7. ธรรมะที่เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา	ช มัชฌิมาปฏิปทา
	8. วัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนาที่พระเจ้าพิมพิสารโปรดให้สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับของพระพุทธเจ้า	ซ พระนิพพาน
	9. ความอดทนที่จะดำเนินการตามวิธีการที่ถูกต้องมีจิตใจมั่นคงเข้มแข็ง	ณ วัคเวฬุวัน
	10. อุดมการณ์หรือจุดหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา	ญ โอวาทปาฏิโมกข์